

LAIKAS

Nr. 664 - XXXIV M.

"EL TIEMPO"

Concesion N° 4289	CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL
Franqueo Pagado	
Tarifa Reducida	
Concesion N° 1015	

Mendoza 2280 — 1870 - Avellaneda
 Buenos Aires, T. E. 208 - 5027
 Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
 N° 162.616
 Director resp. - P. Agustin STEIGVILAS

BUENOS AIRES - ARGENTINA

PERIODICO QUINCENAL LITUANO

AGOSTO DE 1982

Lietuvių Aušros Vartų Parapijos Bažnyčia - 40 metų

PABALTIJŲ KLAUSIMAS IR JUNGTINĖS TAUTOS

Amerikos politiniuose sluoksniuose girdėti vis daugiau balsų, raginančių, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės klausimas būtų įtrauktas į Jungtinių Tautų organizacijos darbotvarkę. Savaitraštyje Human Events (1981 IX-7) apie tai pasisakė diplomatas, Michigan valstijos senatorius Ed Fredricks. Jis klausia, kaip JAV jos turėtų reaguoti į Sovietų Sąjungos ir jos satelitų piktnaudžiavimą Jungtinių Tautų procedūra. Jis rašo: "Laukas iškelti Čekoslovakijos, Afganistano ir Angolos klausimą". "Jei Sovietų Sąjunga taip uoliai reikalauja nepriklausomybės Puerto Rikui, pats laikas pradėti nagrinėti ir Pabaltijo klausimą".

Fredricks tvirtina, kad tarp Pabaltijo valstybių ir Porto Riko galima nubrėžti pačią tiksliausią, betarpią paralelę.

Senatorius Fredricks atkreipia dėmesį į tai, kad po pirmojo pasaulinio karo Sovietų Rusija "visiems laikams" pripažino Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybes. Tačiau 1939-aisiais metais pasirašytas rusų vokiečių nepuolimo paktas Pabaltijo valstybes perdavė Sovietų Sąjungai, kurios kariuomenė 1940-aisiais metais į jas įvygiavo ir pasiglemžė.

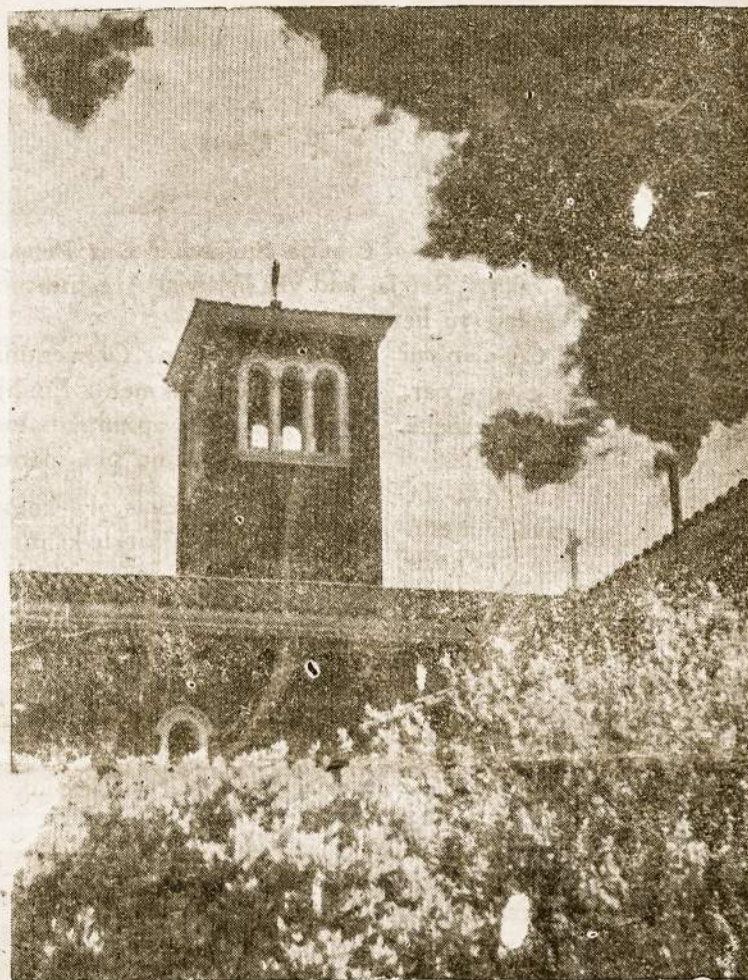
Fredricks pabrėžia, kad Pabaltijo valstybės negalėjo būti mainų ar dovanų objektu, nes jos nėra nei Rusijos, nei Vokietijos nuosavybė. "Hitlerio jau seniai nebėra, rašo jis, bet Sovietų Sąjunga tebeturi jo "dovaną" — Pabaltijį".

Fredricks taip pat primena, jog

1940-aisiais metais, Sovietų Sąjungai užgrobus Pabaltijį, tuometinis Amerikos valstybės sekretorius Sumner Welles apgailestavo, kad "sąmoningai buvo sunaikinta Pabaltijo valstybių politinė nepriklausomybė ir teritorinis integralumas". Tačiau karo metu ir vėliau sudarytose sutartyse, Jungtinės Amerikos Valstijos, kaip ir likusis pasaulis, į Pabaltijo problemą tekreipė mažai dėmesio.

Washingtonė anglų kalba leidžiamas Eltos biuletenis pasveikino senatoriaus Fredricks iniciatyvą įvesti Pabaltijo bylą į Jungtines Tautas, bet nesutinka su jo nubrėžta paralele tarp Pabaltijo valstybių ir Porto Riko. Lietuva, Latvija ir Estija — rašo Elta — yra valstybės, kurių nepriklausomybę laikinai pertraukė Sovietų Sąjungos okupacija; Porto Rikas niekad nebuvo nepriklausomas. Be to, portorikiečiai šiuo metu turi savivaldą, laisvai išsirenka savo vyriausybę, ir visuotinos liaudies apklausos būdu pasisakė už "laisvą sąjungą" su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Tokiu būdu Porto Rikas gali ir atsiskirti nuo Amerikos ir pasirinkti visišką nepriklausomybę. Pabaltiečiai gi neturi jokios galimybės laisvai balsuoti, ar savo politinę valią kitaip išreikšti.

Elta pabrėžia, kad Pabaltijo valstybių klausimą Jungtinėse Tautose reikia kelti ne todėl, kad tuomi būtų atsikiršta Maskvai už nepagrįstus kaltinimus Amerikai Porto Riko atžvilgiu. Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja jau seniai turėjo svarstyti ne teisėtą Lietuvos, Latvijos ir Estijos

Lietuvių Aušros Vartų bažnyčia Avellanedoje. Ji pastatyta lietuvių pastangomis. Rugpj. 22 d. mini 40 metų sukaktį.

įjungimą į Sovietų Sąjungą, nes tuomi Maskva pažeidė Jungtinių Tautų chartą, kuri smerkia tokius veiksmus prieš nepriklausomas valstybes. Vakarų valstybės yra įpareigosios iškelti Pabaltijo klausimą Jungtinėse Tautose — moraliniais, teisiniais ir praktiškos politikos sumetimais.

Anot Eltos, Pabaltijo draugai Vakaruose aiškinasi, kad įvesti Lietuvos,

Latvijos ir Estijos klausimą į Jungtinių Tautų dienotvarkę būtų netikslinga. Jungtinių Tautų nariai esą nesusipažinę su Pabaltijo byla ir paprastai vengia užpikdyti galingąją Sovietų Sąjungą. Todėl, sako jie, rezoliucija už Pabaltijo tautų nepriklausomybę gali nesusilaukti pakankamo skaičiaus balsų.

"Tėvyne"

pininko rolę, bus išspręstas. Taip pat kur jis praleis 9 dienas, vyks šių metų yra pramatyta jo kelionė į Ispaniją spalio mėn.

LIETUVIŲ PARAPIJA

Lietuvių Aušros Vartų parapijos bažnyčios 40 metų pašventinimo aukakties minėjimo tvarka:

RUGPIŪCIO 20 d. (penktadienį) 20 val.

BAŽNYTINIS KONCERTAS

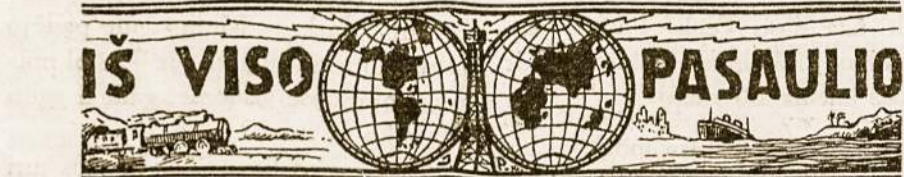
Programą atlieka gimnazijos mokinių choras
Po koncerto - bendri užkandžiai - agapė.

Reikia atsinešti savo užkandą, gėromus galima nusipirkti vietoje.
RUGPIŪCIO 22 d. 11 val.

ISKILMINGOS ŠV. MIŠIOS,

kurias atnašaus Avellanedos vyskupas mons. Ruben Di Monte.
Po Mišių pasiaukojimas Nekalčiausiai Marijos Širdžiai.
Į minėjimą visus kviečia atsilankyti.

Avellanedos Marijonai

"L'Osservatore Romano" paskelbė, kad papiežiui pavyko gauti Sovietų valdžios leidimą ir paskirti du vyskupijų valdytojus: Kaišedorių vyskupijai - vysk. Vincentą Sladkevičių, kuris 1959 m. buvo valdžios pašalintas iš tų pareigų ir radosi tremtyje; Telšių vyskupijai paskirtas ligšiolinis kapitulos kanauninkas, Antanas Vaičius, jis bus pakeltas į vyskupus, nes Telšių vyskupija neturėjo valdytojo nuo 1975 m. Telšių vyskupijai priklausys ir Klaipėdos prelatūra. Vilniaus vyskupijos valdytojas vysk. Jul. Steponavi-

čius nuo 1961 m. komunistų valdžios pašalintas ir randasi tremtyje (viename Lietuvos miestelyje). Yra kalbama, kad pop. Jonas Povilas II jį yra pakėles 1979 m. į kardinolus "in pectore".

Yra sudarytas popiežiaus kelionių provizorinis planas. Tos kelionės bus greičiausia vasario mėnesį 1983. Popiežius lankys Vidurio ir Pietų Amerikos valstybes. Numatomas jo vizitas Argentinoje ir Čilėje, nes galvojama, kad tų dviejų valstybių konfliktas dėl Beaglo kanalų, kuriame jis turi tar-

RUGPIŪCIO 22 D. - LIET. PARAP. BAŽNYČIOS 40 METŲ ŠVENTINIMO SUKAKTIS. DALYVAUKIME!

NAUJI "LAIKO" GARBĖS LEIDĖJAI

Mūsų laikraščio redakcija nuoširdžiai džiaugiasi, kad ir vėl atsirado lietuviškos spaudos mylėtojai, su meile palaiką lietuvišką spausdintą žodį.

Sio numerio Garbės Leidėjai - Emilija Sugaudžiūtė ir Petras Čepulėnai. Emilija sako: "Reikia, kad visi lietuviai Argentinoje palaikytų lietuvišką spaudą"

Emilija Sugaudžiūtė Čepulėnienė yra kilusi iš Pakapių k., Viešvinių par., Telšių apskr. Grynakraujė žemaitė. Ji 1930 m. atvyko į Argentiną ieškoti laimės, kaip ir daugelis kitų. Čia dirbo įvairiose vietose, kol gavo šeimininkės vietą pas Čekoslovakijos konsulą, išdirbusi ten net 26 metus. 1945 m. ištekėjo už Petro Čepulėno. Bažnytinės jungtuvės įvyko naujoje lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje, klebonaujant tada kun. Kaz. Vengrui. Po 25 metų vėl turėjo toje bažnyčioje pala-

Sio numerio Garbės Leidėjai yra: **EMILIJA IR PETRAS ČEPULĖNAI.**

minimą - 1970 m. Gi šventinant keratinį bažnyčios akmenį, Emilija prisimena, kad buvo aplinkui balos ir sunku buvo prisitarti prie akmens.

Petras Čepulėnas yra kilęs iš Vilniaus krašto, Pečiurkų kaimo, Tverčiaus par. Švenčionių apskr. Į Argentiną atvyko 1937 m. Dirbo audimo fabrike ir įsigijo šilko audėjo specialybę.

Abudu mecenatai yra dabar pensininkai, gerai materialiai susitvarkę. dažnai aukoja S. Židiniui, lietuvių

parapijai, yra lietuviškų organizacijų nariai, nuolatiniai lietuviškų parengimų lankytojai.

Mūsų laikraščio mecenatams - Emilijai ir Petriui, suprantantiems lietuviško žodžio svarbą lietuvių išeivijai - nuoširdžiai dėkojame.

Emilijos linkėjimai: tegul visi lietuviai supranta lietuviškos spaudos reikšmę ir palaiko ją.

LAIKAS

—o—

PAS. LIETUVIŲ DIENOS

1983 m. birželio pabaigoje ir liepos mėn. pradžioje Chikagoje įvyks Pasaulio Lietuvių Dienos. Jų metu vyks Pas. Liet. Bendruomenės seimas, VI Dainų šventė, Jaunimo Kongreso atidarymas, Sporto šventė. Vakaraibus visa eilė kultūrinių renginių - opera "Lietuviai", Talentų vakaras ir kt.

Pasaulio Lietuvių Dienas ruošia Pas. Liet. Bendruomenė ir turi jau tam tikslui išrinkusi specialų Ruošos komitetą.

Viso pasaulio Lietuvių Bendruomenėje yra renkami seimo atstovai bei ruošiami informacinė medžiaga.

Taip pat ir jaunimas ruošiasi savo jau penktam kongresui.

Ne eilinis įvykis yra ir šeštoji dainų šventė. Ji vyksta kas penkeri metai. Yra paskirti keli dirigentai. Numatoma, kad dalyvaus 1000 choristų. Naujienybė: drauge su choru ir orkestru bus atlikta ir keletas tautinių šokių. Šokėjai bus iš Čikagos ir jo apylinkėse veikiančių šokių grupių, mano-

ma sudaryti bent 100 porų šokėjų.

Dainų šventė įvyks 1983 m. liepos 3 d. universiteto salėje, kuri talpina 14.000 asmenų.

LIETUVIŠKAS KUGELIS

IR 6 MILIJONAI

Prieš I-ji Did. karą į Čikagą atvyko jaunas Jurgis Šarka, gimęs Dukšte, Vilniaus krašte ir Aleksandra Volkatė iš Žemaitijos.

Jiedu susipažino ir netrukus apsiwedė (1918 m.). Ši kukli Šarkų šeima su savo sūnumis yra įsteigusi visai Čikagai ir jos apylinkėms žinomus Šarko's restoranus, pradžioje patraukdami klientus Šarkienės pagamintu pirmos rūšies lietuvišku kugeliu. Dabar šie keturi Šarkų restoranai yra verti daugiau šešių milijonų dolerių.

Kaip jie tai pasiekė? Pradžioje Šarkai įsteigė mėsos ir valgomų gaminių parduotuvę Marquette Parke. (Ši vieta daugiausia lietuvių apgyventa). Šiandien ta vieta pavadinta "Lithuanian Plaza Court". Po 15 metų kruopštaus darbo, jautėsi pasisekimas. Vaikai jau užaugo ir pradėjo žvalgytis didesnės pažangos.

Vyriausias sūnus, Gerardas, patarė tėvams parduoti savo įmonę ir steigti restoraną. Pirmą Šarkų restoraną pradėjo du broliai Jurgis ir Gerardas Šarkai. Čia jų motina dirbo virtuvėje, tėvas vedė biznį, o sūnūs buvo padavėjai. Pradžiai reikėjo pagaminti valgių, kurie patrauktų klientus. Šarkienė kepė kugelį, kurį su malonumu valgė lietuviai ir nelietuviai. Kugelis tapo populiariu Šarkos restorano patiekalu. Prisdėjo ir mandagus visos šeimos patarnavimas, pirmas toks Čikagoje. Ir dabar slapti Šarkienės kugelio ir kitų valgių receptai, padeda restoranui turėti gerą vardą ir patraukti klientus net iš toliau. Dabar restoranas turi 40 darbininkų ir kelis patarnautojus prie baro.

Broliai Šarkos pradėjo steigti kitus restoranus. Dabar jų yra keturi Čikagos mieste, kiekviename jų dirba nuo 40 iki 70 darbininkų. Šarkos laikosi motinos patarimo: "Nėra gėdos darbą dirbti. Gero restorano širdis yra virtuvėje".

—Šarko's restoranai yra verti daugiau kaip šeši milijonus dolerių - sako Gerardas Šarka. - Mums daug padėjo mūsų motinos kugelis - ir iki šiol mūsų restoranuose visuomet galima gauti lietuviško kugelio.

Atrodo, kad lietuviškas kugelis turi didelę vertę Amerikoje, tai įrodė Šarkų šeima.

Šiuo metu restoranų pradininkas Jurgis Šarka, tėvas, yra miręs, motina Aleksandra 85 metų, gyvena Šventosios Šeimos viloje, Leimonte, viena dukterė vienuolė, viena dukterė ištekėjusi, o visi keturi broliai turi po restoraną Čikagoje.

"Draugas"

Emilija Varanauskienė gavo liudną žinią iš Lietuvos, kad ten, Panevėžio mieste mirė jos brolis Antanas Jakubka. Paliko suaugusius vaikus su šeimomis.

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETUI - 60 METŲ

Prieš 60 metų - 1922 m. vasario 16 d. buvo iškilmingai atidarytas Vytauto Didžiojo universitetas. Atidaryme dalyvavo tuometinis Lietuvos Respublikos prezidentas Aleksandras Stulginskis, minist. pirmin. Ernestas Galvanauskas, švietimo minist. Petras Juodakis. Universitetas atidarytas ir pradėjo veikti laikinoje Lietuvos sostinėje Kaune.

Caristinei okupacinei valdžiai uždarius Vilniaus universitetą 1832 m., Lietuva nebeturėjo jokios aukštesnės mokslinės įstaigos, kurioje galėtų ruošti ir mokslinti savo jaunimą.

Nesulaukdami universiteto, Lietuvos mokslo žmonės 1920 m. įsteigė Lietuvos Aukštuosius Mokslo Kursus, kurie veikė iki pat universiteto atidarymo ir buvo lyg ir universiteto mokslinis branduolys.

Pirmuoju universiteto rektorium buvo paskirtas prof. Jonas Šimkus, dekanai: prel. J. Mačiulis - Maironis, (Teolog. - Filosof. fak.), A. Volde maras (Socialinių mokslų), Z. Žemaitis (gamtos - matematikos), P. Aviljonis (medicinos), P. Juodelė (technikos).

Universiteto pirmieji garbės nariai - Jonas Jablonskis ir dr. Jonas Basanavičius. Balandžio mėn. buvo patvirtintas universiteto statutai, kuris patvirtintas viso universiteto struktūrą. Vyriausias universiteto organas buvo Universiteto Taryba, vykdomasis organas - Universiteto Senatas.

Vytauto Didžiojo metais - 1930 -

Vytauto Didžiojo universiteto Didieji rūmai. Čia tilpo Teol. - Filosofijos, Humanitarinių mokslų - Gamtos - Matematikos fakultetai, biblioteka ir raštinė. Universitetui šiais metais sueina 60 metų.

Lietuvos universitetas gavo Vytauto Didžiojo vardą.

Kun. Vincas Valkavičius Bostone kolegijoj apgynė tezę lietuviška tema: "Lietuvių kunigas New England pionierius" ir gavo istorijos magistro laipsnį. Jo darbe išnagrinėtas kun. J. Žebrio gyvenimas, jo veikla lietuvių tarpe ir tragiška mirtis. (buvo nužudytas).

Montrealio mergaičių choras buvo linksmas ir iškilmingai pakrikštytas vardu "Pavasaris". Chorui priklauso 23 mergaitės. Krikšto tėvas muzikas Zigmas Lapinas specialiai joms sukomponavo dainą "Pavasari". Kartu

dainavo ir choro krikšto motina - solistė Gina Čiapkaušienė. Choro vedėja - sesele Teresė, choro steigėja ir administratorė - Jadvyga Baltuonienė, krikšto apeigas atliko kun. J. Kubilius. Montrealio lietuviai džiaugiasi šio naujo choro atsiradimu.

Operą "Karalius Mindaugas" sukūrė kompoz. Julius Gaidelis, pasinaudodamas Anat. Kairio libretu. Opera apima laikotarpį nuo jo karūnacijos iki mirties - 1263 m.

Čikagoje, lietuvių apgyventoj vietoj, Marquette Parke, atidarytas naujas lietuviškas restoranas "Daina". Jų savininkai - Julija ir Danielius Liutikai.

SEKMADIENIO RIMČIAI

DANGAUS IR ŽEMĖS KARALIENĖ

Mano tėvelis pasakodavo, kad jam teko tarnauti karalienės pulke. Tai buvo didelė garbė. Mums visiems yra dar didesnė garbė turėti tokią karalienę, kuri valdo dangų ir žemę, tai dangiškoji Karalienė - Marija.

Jos karalystei priklauso visi angelai ir šventieji danguje ir visi tikintieji

Aušros Vartų Dievo Motina Vilniuje. Viena iš labiausiai maldininkų lankomų vietų Lietuvoje. Jos vardu pavadinta ir lietuvių parapijos bažnyčia Avellanedoje.

šioje žemėje. Tai nesuskaitoma kariuomenė išrinktų sielų, kurios seka paskui savo dangišką Karalienę ir kartu su ja garbina amžių Karalių - Dievą.

Bažnyčia šį mėnesį mini Marijos Dangun Paėmimo šventę ir po savaitės laiko Marijos Karalienės šventę. Marija buvo paimta į dangų su kūnu ir siela, kad stovėtų šalia savo sūnaus Kristaus, Visatos Valdovo, kad iš dangaus aukštybių ateitų padėti savo vaikams žemėje, kovoje su tamsybių kunigaikščiu, šetonu, kad surinktų iš visų tautų ir kraštų savo tikinčiuosius į vieną didingą kariuomenę.

Toji Marijos kariuomenė vadinasi Katalikų Bažnyčia, vadovaujama popiežiaus, kuri eina ginti savo tikinčiųjų teises. Gerai žinome, kad priešas nuolat puola šią Marijos kariuomenę, kad ją sutriuškintų. Bet Marija veda savo pulkus į kovą ir juos drąsina ir žada jiems pergalę, nes ji prieš 65 metus pasakė Fatimos laukuose: "Pagaliau mano Nekalčiausioji Širdis triumfos"...

Todėl mes švęsdami Marijos Karalienės dieną, rugpiūčio 22-ą, norime visi jungtis, padėkoti Jai už Jos globą per 40 metų iš jos šventovės, Aušrų Vartų Avellanedoje.

Mes norime jungtis su visa mūsų tauta ir visais jos tikinčiaisiais, kurie nepaliaujamai meldžiasi prie Aušros Vartų Marijos, prašydami sau pergalės sunkioje kovoje už savo tikėjimą.

Mums, Argentinos lietuviams, tenka šioji garbė kartu ir pareiga nę tik

RUGSEJO MĖN. SVENTĖS IR VARDAI

- 1 Bronislava, Egidijus, Daugvinas
- 2 Diomedas, Maksima, Steponas Karal.
- 3 Gregorijus Did., Erazma, Mirga
- 4 Marcellis, Rozalija, Kandida, Monesa
- 5 23 metų sekm. Laurynas, Alvys
- 6 Zakarijas, Petronijus, Vaištautas
- 7 Regina, Anastazijus, Barintas, Dita
- 8 švč. M. Marijos Gim., Tautos šv.
- 9 Dorotėjus, Gorgonas, Tiburcijus
- 10 Mikalojus T., Pulkerija, Dargvilė
- 11 Protas, Jacintas, Karilė, Teodora
- 12 24 metų sekm. Marijos Vardo, Sara
- 13 Jonas Krisostomas, Ligoras, Banga
- 14 šv. Kryžiaus išaugstinimas, Dringa
- 15 švč. Marijos 7 skausmų šv., Albinas
- 16 Kornelis ir Kiprijonas, Edita, Nora
- 17 Robertas Belarminas, Kolumba
- 18 Juozapas iš Kupertino, Irena, Sofija
- 19 25 metų sekm. Januaras, Zuzana
- 20 Pranciškus Camporubeo, Fausta
- 21 Matas ap., Ifigenija, Aleksandras
- 22 Tomas iš Vil., Silvanas, Degna
- 23 Linas, Teklė, Kostantas, Taga
- 24 švč. Marija belaisvių, Pacifikas
- 25 Vladislovas, Kleopas, Jaunutis
- 26 26 metų sekm. Kozmas ir Damijonas
- 27 Vincentas Paul., Kajus, Kovaldas
- 28 Vaclovas, Salomonas vysk., Silvinas
- 29 Mykolas, Rapolas ir Gabrielius
- 30 Jeronimas, Grigalius, Sofija

SPALIO MĖN. SVENTĖS IR VARDAI

- 1 Teresė Kūd. Jėzaus, Remigijus
- 2 Angelai Sargai, Modestas, Liudas
- 3 27 metų sekm. Evaldas, M. Juozapa
- 4 Pranciškus Asyžietis, Mastautas
- 5 Placidus, Apolinaras, Palemonas
- 6 Brunonas, M. Pranciška, Vyta
- 7 šv. Marijos Rož., Augustas, Morkus
- 8 Sergijus, Simeonas, Nestoras, Brigita
- 9 Dionyzas ir kt., Jonas Leonardi
- 10 28 metų sekm. Pranciškus Borgia
- 11 Nikasas, Germanas, Placida, Rinas
- 12 Amerikos d., Pilar Dievo Motina
- 13 Eduardas, Venantas, Mintas, Gaivilė
- 14 Kalistas I, Fortunata, Justas
- 15 Teresė iš Av., Aurelija, Rugilė
- 16 Jadvyga, Marija Marg. Alacoque
- 17 29 metų sekm. Ignacas Ant., Gytė
- 18 Lukas evang., Julijonas, Jodotas
- 19 JAV Kankiniai, Povilas Kryž.
- 20 Maksimas, Artemijus, Minimantas
- 21 Uršulė, Hilarijus, Rimtautas
- 22 Marija Salomė, Melanas, Alodija
- 23 Jonas Kapist., Sidaugas, Ramutė
- 24 30 metų sekm. Antanas M. Claret
- 25 Krizantas, Darija, Krispinas, Minija
- 26 Evaristas, Liubartas, Mingintė
- 27 Vincentas, Sabina, Vyta, Tautmilė
- 28 Sėmonas ir Judas-Tadas, Fidelis
- 29 Narcizas, Maksimilijonas, Elfleda
- 30 Poncianas, Klaudijus, Darata
- 31 31 metų sekm. Alfonsas R., Liucilė

išlaikyti savo šventovę, bet kartu išlaikyti savo tikėjimą ir Visatos Karalių - Kristų ir savo pasitikėjimą mūsų dangišką Karalienę - Mariją, kuri amžiais globoja mūsų šalį ir visus lietuvius plačiame pasaulyje.

Todėl rugpiūčio 22-ą dieną jungsimės kartu su visais tikinčiaisiais ir su visa mūsų tauta, pasiaukodami Jos Nekalčiausiajai Širdžiai, prašydami Jos pergalės ir taikos mūsų Tėvynėje ir

visame pasaulyje.

Tą dieną stengsimės atnaujinti savo krikšto pažadus ir sudėsime į Marijos rankas mūsų visų prašymus, kad ji mus globotų, kad šioji jos šventovė tarnautų per ilgus metus Dievo garbei ir žmonių išganymui.

Marijos Karalienės Dienoje mes iš naujo pasisemsime sau stiprybės kovoje už savo tikėjimą, už savo šventas tradicijas. Kun. Augustinas

40 METŲ PIETŲ AŠIGALYJE MISIJOJE

Salezietis kun. Mečislovas Pusčius, šiais metais mini 40 metų kunigystės ir darbo Pietų Amerikos iškišulyje - Magelane - Punta Arenas mieste, Čilėje, sukaktį.

Jubiliatas gimė Šiauliuose 1909 m. Pirmojo pas. karo audra Pusčių šeimą nubloškė į Rusijos gilumą, kur teko patirti visas karo ir bolševikų revoliucijos bado pasėkas. Į Lietuvą grįžo 1922 m., kur pradėjo iš naujo ūkininkauti karo sugriautame ūkyje.

Būsimas kunigas pradėjo mokytis tik būdamas 13 metų. Baigė gimnaziją 1930 m. ir tais pačiais metais išvyko į Italiją pas saleziečius, kurie lietuviams kandidatams tuo metu turėjo atskirą įstaigą prie Turino. Italijoje baigęs teologijos mokslus kurį laiką dirbo Kuboje, vėl grįžo į Italiją. Baigė studijas ir gavo kunigo šventinimus. Po to vėl išvyko, šį kartą per Argentiną į Čilę į Punta Arenos miestą, kur pradėjo dirbti Don Bosco mokykloje bei kitose mokyklose, dirbo taip pat ir su darbininkais.

Jubiliatas gyvena toli nuo lietuviškų centrų, bet Lietuvos meilė nuolat ruosena jame, palaikoma lietuviškos spaudos. Jis tebeturi Lietuvos pilietybę. Punta Arenos miestas yra Magaleno iškišulyje, arti Ugnies Žemės.

DIRBA IR JAUNIMAS

JAV jaunimo organizacija "Vyčiai" pr. metais surinko 7000 parašų pra-

šant popiežiaus pagreitinti Dievo Tarno Arkivysk. Jurgio Matulaičio palaimintuoju paskelbimo bylą. Tuo reikalu buvo rašoma daug asmeninių laišku. Parašų knygą popiežiui įteikė kun. V. Rimšelis, T. Marijonų provincijolas, laike audiencijos Vatikane. Parašai daug padėjo. Byla jau įgavo eigą. Šventųjų Kongregacijos susirinkimas paskelbė dokumentą, kuriame sakoma:

"Konstatuojamas faktas, kad arkiv. Jurgio Matulaičio teologinės dorybės: tikėjimo, vilties ir meilės Dievui bei artimui, taip pat pagrindinės dorybės: išminties, teisingumo, stiprybės ir savivaldymo buvo įvykdytos heroiskame laipsnyje".

Tokiu būdu Dievo Tarno Jurgio bylos užbaigimui, paskelbimui palaimintuoju ir vėliau šventuoju, kelias jau yra atviras, reikalinga tik keletas stebuklų, kaip įrodymą jo šventumo pripažinimui.

IŠ "LIET. K. BAZ. KRONIKOS"

Pr. metų rudenį į Kauno kunigų seminariją nebuvo priimta 17 kandidatų. Juos atmetė ne kunigų seminarijos vadovybė, bet relig. reikalų tarnybos įgaliotinis, (milicija). Taip pat iš seminarijos IV kurso buvo pašalintas klierikas Aloyzas Voilskis. Bedievių valdžia nori moraliai sužlugdyti katalikų Bažnyčią, neleisti išmokslinti religingų ir tinkamų jaunuolių kunigais, ir stengiasi įbrukti savo žmones. Taip pat ji parinko tris kandidatus

valdžios pataikūnus į vyskopus, bet popiežius jų nepriėmė, o reikalauja, kad tikrieji Vilniaus ir Kalšedorių vyskupai - Steponavičius ir Sladkevičius jau 20 metų be jokio teismo yra ištremiti, grįžtų į savo vietas. Kalbama, kad vienas iš jų yra gavęs iš popiežiaus kardinolo titulą.

LIETUVIAI SURADO NAUJĄ KOMETĄ

Amerikos mokslo žurnalas paskelbė, kad 1980, VII. 31. surasta nauja kometa, kuri pavadinta jos atradėjų vardu: Černis - Petrauskas. Tai buvo vienuoliktoji 1980 metais surastoji kometa. Ji surasta Grigo Ratų žvaigždyne ir labai silpno matomumo. Kometa buvusi ypatinga. Turėjusi vadinamąją antiuodegą, t. y. uodegą, išsišokusią nuo normalios uodegos. Tokia uodega esanti retas reiškinys net ir šviesiųjų kometų tarpe.

Kazimieras Černis (Černius) nuo jaunų dienų pamėgo astronomiją ir nuolat sekdamas dangaus kūnus. Jis pasikvietė savo draugą, taip pat astronomijos mėgėją, Jovarą Petrauską.

Abu vyrukai nukeliavo į Maidonako kalną, Uzbekistane (viena iš dangaus kūnų stebėjimo vieta). Ten jie stebėjo padangę su 20 x 110 ir 12 x 80 stiprumo binokliais. Netrukus jie užtiko silpnutį neryškų objektą Grigo Ratų žvaigždyne, lyg rutulinį žvaigždžių spiečių. Tai buvusi jų kometa.

Netrukus jų atradimas buvo patvirtintas mokslo sferose. Žurnale IAU -

International Astronomical Union 1980 m. rugp. 20 d. cirkuliaru 350 radinys oficialiai įrašytas Černis - Petrauskas vardu. Černiui tai buvęs aštuonerių metų arba 808 valandų stebėjimo rezultatas, Petrauskas praleidęs apie 100 valandų. Pažymėtina, kad nuo II pas. karo tik dvi kometos buvo atrastos rusų astronomų. Gaila, kad dėl esamų aplinkybių, lietuviai atradėjai buvo įrašyti ne kaip lietuviai mokslininkai, bet įmesti į rusų kapš. Dr.

LIAUDIES MEDICINA

Galvos skausmas ramina, pridant ant galvos šlapio smėlio, paimtą iš šaltinio ar ežero, dugno.

Nuo nevirškinimo mūsų žmonės gydėsi gerdami daug agurkų raugalo.

Kai įgelia nuodingas vabzdys, gelbėjosi taip: kuo greičiausia ištraukti geluonį ir prie įgeltos vietos pridėti sutrintą musę, arba apdėti šlapiomis žemėmis, geležimi ir pienu.

Slogą norėdami išvaryti, uosto prakaitą, imtą iš kojų tarpupirščių.

Nuo drugio gydėsi degtine, sumaišyta su skruzdėlių sunka.

Kirmėles iš vidurių varė duodami gerti citvaro arba piena, virintą su degutu.

Sesėlė Pranciška Gaidamavičiūtė - pranciškietė, buvusi misijonierė Kinijoje, dabar gyvena Australijoje. Ji kovo 1 d. atšventė savo amžiaus 85 metų sukaktį, o kovo 19 d. - vienuolinko gyvenimo 60 metų sukaktį.

Lietuvių Vilniaus Aušros Vartų Parapijos

Pirmieji lietuviai - imigrantai atvyko į Argentina dar prieš I-ąjį Didįjį karą. Mūsų tautiečiai atvykę į svetimą kraštą, buvo reikalingi dvasinio aptarnavimo savoj gimtoj kalboj. Pirmasis kunigas atvykęs į Argentina buvo kun. Jonas Žvagždys 1917 m. Po to dar buvo atvykę kunigai - kun. Bumša, kun. Janulionis, kun. Daknys ir kt. Atvykę kunigai pradėjo aptarnauti

Kun. Jonas K. Jakaitis, marijonų vienuolijos misijos įkūrėjas Argentinoje. Tuometinis provincijolas ir klebonas. Argentinoje pastatė Avellanedos ir Rosario bažnyčias.

tautiečius prisiglaudę prie kitų bažnyčių. Lietuviškos pamaldos buvo laikomos įvairiose bažnyčiose: pas saleziečius (Boca), šv. Širdies bazilikoje (Barracas), Sta. Lucia (Barracas), Rem. de Escalada ir Rivadavia gatvių

Kun. Antanas Andriušis, vienas iš trijų pirmųjų marijonų Argentinoje. sankryžoje (Val. Alsina), buvo išnuomota vieta koplyčiai ir kunigų butui. Vieta buvo bloga, po lietaus užtvindavo, tuomet negalima buvo nei arti prieiti. Kartą tokio potvynio metu, lietuvės, užsimovusios ilgus čebatus, iešė kunigams valgyti (tuomet jau buvo atvykę kunigai marijonai), nes je jau kelios dienos buvo atskirti nuo pasaulio. Kiek ankščiau įsikūręs šv. Cecilijos choras įvairino lietuviškas pamaldas.

Apie 1930 m. Argentinoje jau susidarė didelė lietuvių kolonija. Pradėjo kurtis įvairios lietuviškos organi-

viuose jau pradėjo bręsti mintis, kad reikia savos, lietuviškos bažnyčios.

1939 m. kovo 1 d. į Argentina atvyko Tėvai Marijonai iš Š. Amerikos. Jie pradėjo rūpintis naujos bažnyčios statyba.

Vilniaus arkivyskupas Jurgis Matulaitis MIC. Didelis Katalikų Bažnyčios kovotojas, marijonų vienuolijos atnaujintojas. Jo palaimintuoju paskeibimo byla sėkmingai vyksta Vatikane.

zacijos, pasirodė lietuviški laikraščiai, atsirado ir Lietuvos konsulas. Lietu- Pradžioje pasirinkta vieta bažnyčiai. Žiūrėta, kur daugiau gyvenama lietuvių. Pasirinkimas buvo tarp Villa Lugano ir Avellanedos. Vyskupo sąlyga buvo - statyti bažnyčią, kad nebūtų arti kitos. Pasirinko Avellaneda, nes čia gyveno daug lietuvių. Žemę nupirka iš tulo Zavaletos už 48.000 pezų m/n. Žmogus truputi nuleido, nes pinigai buvo iškart sumokėti. Nupirka visa "manzana", iš jos 19 sklypų palikta pardavimui.

Kun. J. Jakaitis ir P. Sakalauskas lankė lietuvius siūlydami pirkti žemės sklypus prie bažnyčios. Pardavimas ėjo sunkiai, tuomet lietuviai dar nebuvo prisigyvenę, neturėjo pinigų,

Kun. Vincentas Reitelis, keletą metų gyvenęs ir dirbęs Avellanedoje, naujoje liet. parap. bažnyčioje.

visi - lietuviams.

Pirmieji T. Marijonų žingsniai buvo labai sunkūs. Pradėjo bažnyčios statybą, bet pinigų nebuvo. Kun. J. Jakaitis du kartus vyko iš čia į Š. Ameriką, ten rinko iš lietuvių pinigus.

Vyskupas Pranas Brazys, "Laiko" įsteigėjas ir pirmasis laikraščio redaktorius.

Kun. Jonas Baltrušaitis, atvyko į Argentina prasidėjus bažnyčios statybai.

jonų atvykimo į Argentina, buvo pradėta bažnyčios statyba, kartu buvo statomas ir bažnyčios priestatas - vienuolynas ir klebonija. Pirmos išlaidės įvyko šventinant bažnyčios kertinį akmenį. Tai įvyko 1941 m. rugpjūčio 17 d., gi bažnyčios pašventinimas buvo 1942 m. rugpjūčio 16 d. Šventinimo apeigas atliko La Platos arkivysk. Juan Chimento, dalyvaujant tūkstantinei lietuvių miniai. Tą

bet vis dėlto sklypai buvo parduoti ir Amerikos lietuviai buvo palankūs ir gausiai aukojo lietuviškai bažnyčiai Argentinoje pastatyti. Iš vietinių lietuvių pinigus rinko daugiausia kun. Kaz. Vengras. Jis važinėjo po šeimas, nežiūrėdamas - tikintis - netikintis, daugiausia visi rinkėjai ką nors įduodavo.

Pirmieji kunigai marijonai buvo: kun. Jonas Jakaitis (tuometinis provincijolas), kun. Antanas Andriušis ir kun. Kazimieras Vengras.

Metams praėjus po kunigų mari-

Kun. Kazimieras Vengras, prie lietuviško kryžiaus ir naujos bažnyčios.

Bažnyčia Argentinoje - 40 Metų Bėgyje

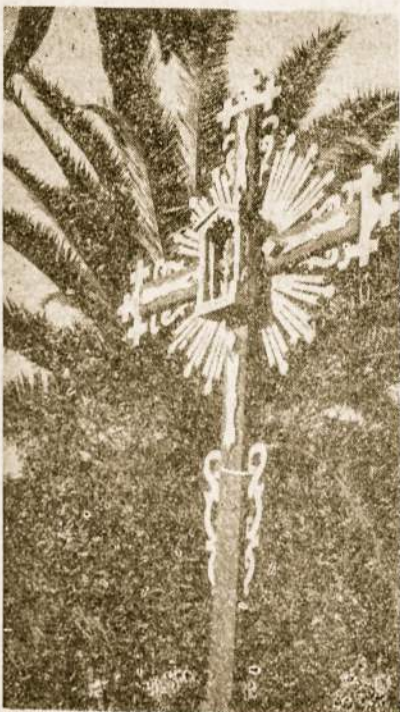
Kun. Pranas Garšva, ilgesnį laiką praleido Argentinoje, buv. "Laiko" redaktorius. Šiuo metu redaguoja "Draugą" Čikagoje.

dieną įvyko pirmos pamaldos bažnyčioje. Jas atnašavo bažnyčios statytojas kun. Jonas Jakaitis, asistuojant kun. J. Baltrušaičiui ir kun. A. Nau-

Kun. St. Saplys, du periodu praleido Argentinoje. Daug dirbo su jaunimu, džiūnui. Pamokslą pasakė kun. J. Kamandulis.

Tokiu būdu išsipildė lietuvių svajonė turėti savo nuosavą parapiją ir

Lietuviškas kryžius parapijos sodelyje. Čia vyksta įvairūs tautiniai patriotiniai ir religiniai paminėjimai.

bažnyčią. Šioje bažnyčioje gali vestis, krikštyti vaikus ir atlikti visas kitas religines pareigas visi lietuviai gyvenę Argentinoje be jokio kitų parapijų klebonų leidimo (pase). Tas liečia ir lietuvių vaikus, anūkus ir bendrai lietuvių kilmės žmones.

La Platos arkivyskupas oficialiai pripažino marijonų organizuojamos parapijos ribas. Naujai parapijai buvo duotas vardas "AUŠROS VARTŲ GAILESTINGUMO MOTINOS VILNIUJE".

Kun. Jonas Duoba, teologijos mokslų profesorius, buvęs klebonas ir viršinininkas Avellanedoje.

Prieš bažnyčios pašventinimą, liepos 30 d. buvo atgabentas iš Š. Amerikos, bažnyčios varpas. Dėl jo išėmimo iš muitinės, kun. K. Vengrui teko daug privažinėti, kol tą varpą išgavo.

PARAPIJOS KULTŪRINĖ VEIKLA

Lietuviai Marijonai atvyko Argentinon tikslu aptarnauti lietuvius dvasiniai ir palaikyti bei vystyti juose lietuvišką kultūrą. Čia buvo tuojaus įsteigta pradžios mokykla. Ji buvo

Kun. Dr. Viktoras Rimšelis, dabartinis Marijonų vienuolijos provincijolas, keletą kartų lankėsi Argentinoje.

įsteigta 1942 m. ir pradžioje veikė laikinose patalpose, dabartinėje spaustuvėje. Jai vadovavo nuo pirmos dienos seselės kazimierietės, atvykusios iš JAV-bių. Šioje mokykloje anksčiau mokėsi apie 40 lietuvių mokinių, kuriems seselės duodavo lietuvių k. pamokas.

1946 m. pradėta statyti nauji mokyklos namai, o virš jos - didelė salė parengimams, kurios vardas yra "LIETUVIŲ SALĖ - SALON LITUANO". 1948 m. balandžio 8 d. įvyko iškilmingas mokyklos ir salės pašven-

Marijonai Argentinoje: iš k. sėdi: kun. J. Petraitis, kun. A. Švedas, kun. A. Steigvilas, kun. J. Margis. Stovi: br. P. Gudelevičius, kun. A. Lubickas, kun. V. Šimanskis, kun. M. Judka.

tinimas, kurį atliko didelis lietuvių draugas, arkivysk. Aragone.

Lietuvių salėje vyksta įvairūs kultūriniai renginiai. Čia prasidėjo ir Pietų Amerikos Lietuvių Kongresai. Savo laiku šioje salėje vyko didelis lietuviškos kultūros judėjimas.

Atvykus naujai imigrantų bangai po II pas, karo, labai smarkiai pagyvėjo parapijos lietuviška veikla: įsistigė "Dainos" choras ir liet. šokių ansamblis, veikė Bendruomenė, Mokytojų draugija, skautai, Šeštadieninė mokykla ir daug kitų. Šalia to dar veikė ir senosios lietuvių organizacijos. Šv. Cecilijos choras įsikūrė dar prieš bažnyčios pastatymą, prisidėjo prie bažnyčios veiklos ir visą laiką gieda joje.

Taip pat daug padėjo dirbdamos prie parapijos margaičių ir moterų draugija "Birutė". Taip pat ir kitos organizacijos bei pavieniai lietuviai.

Tėvai Marijonai kreipė didelį dėmesį spaudai. Kun. P. Brazio (vėliau vyskupo) iniciatyva 1948 m. rugsėjo mėn. pasirodė pirmas "Laiko" Nr. Prie šio periodinio laikraščio grupa

vosi visa eilė tada čia gyvenančių inteligentų bendradarbių. Laikraštis nešė lietuviams Argentinoje lietuviškas patriotines ir katalikiškas mintis, burdamas lietuvius į bendrą lietuvišką "Laiko" šeimą.

Prie laikraščio atsirado gyvas reikalas turėti savo spaustuvę. Ji pradėjo veikti 1952 m.

Ant. Mikelionienės iniciatyva buvo pradėtas steigti Tautinis Lietuvių Muziejus. Jame yra sukaupta daug lietuviškos medžiagos.

Jaunimui stovyklauti lietuvių parapija turi puikią vietą Villa Elisoje, netoli Bs. Aires miesto. Ten yra didelis žemės sklypas ir namai. Ši vieta vadinasi "Quinta Šiluva".

Nuo bažnyčios pašventinimo praėjo 40 metų. Išvykus jauniems žmonėms, kultūrinė veikla čia susilpnėjo, lygiai kaip ir kitose organizacijose. Lietuviška suma laikoma kiekvieną sekmadienį 10 val. Lietuvių salėje laiks nuo laiko vyksta lietuviški rengimai.

Rugpiūčio mėn. 22 d. švęsime bažnyčios pašventinimo 40 metų sukaktį. Visi dalyvaukime!

Seselės Kazimierietės: Avellanedoje. Stovi iš kairės: ses. Joice, Ses. Carmen, Ses. Angelika, Ses. Dorotėja (viešnia iš JAV.), Ses. Lorenza (viešnia iš JAV), Ses. Stella (Rosario).

Viešpačiui pašaukus **Leoną Gudelevičių**, jo liūdinčiam broliui Pijui Gudelevičiui bei visai mirusiojo šeimai, reiškiamo nuo širdžią užuojautą.

Emilija ir Petras Čepulėnai

Amžinybėn palydėjus **Leoną Gudelevičių**, liūdinčiam broliui Pijui Gudelevičiui, mirusiojo žmonai ir vaikams bei kitiems artimiesiems reiškiamo gilia užuojautą.

Vincas Grigaitis
Jasiulių šeima

ĮVAIRU...

Mauja liga: pr. metais Anglijoje nuo klijų uostymo mirė 22 jaunuoliai. Tas įprotis kas kart didėja. Klijų gamintojai bus priversti panaudoti specialius chemikalus kvapui pakeisti.

Danijoj priimtas įstatymas, kuriuo ištekėjusios moterys turės teisę vadintis savo mergautine pavarde.

Po 400 metų Anglija paskyrė Vatikanui savo ambasadorių.

Kinijoj pradėta krašto švaros kompanija. Rodydami pavyzdį, komunistų partijos lyderiai, su šluotomis rankose, pasirodė centrinėse Pekino gatvėse.

MŪSŲ MIRUSIEJI

† **Mykolas Švabauskas** mirė šių metų liepos 15 d., sulaukęs 78 m. amžiaus. Buvo gimęs Vilniuje, Lietuvoje. Atvyko į Argentiną 1930 m., o čia 1937 m. vedė Justiną Šakytę. Juodu užaugino dukrą Teresę Olgą, kuri 1959 m. ištekėjo už Bronislovo Rastenio ir augina 2 sūnus: Ariel ir Adrian.

Velionis gyveno Lanus mieste, darbavosi itališkų kepsnių (pizza) kepykloje ir buvo S.L.A. narys. Jo žmona mirė 1950 m.

Nuliūdime liko duktė su šeima. Prie mirusio namuose maldas sukalbėjo kun. J. Petraitis. Velionis palaidotas liepos 16 d. Lanus kapinėse.

† **Antanas Daubickas**, mirė liepos 17 d. Berisso mieste. Liko žmona Adelė, duktė Elena Griškienė, žentas Albertas Griška ir anūkas Alexis bei kiti artimieji. Palaidotas Berisso kapinėse.

† **Stella Bukšaitė**, mirė balandžio 10 d. JAV bėse. 25 metus dirbusi vargonininke šv. Jurgio liet. bažnyčioje, solistė, lietuviškų veikalų vaidintoja, parapijos rėmėja. Dirbo įvairiose liet. organizacijose. Gimė ir mirė Detroite.

† **Sesuo Julijona Petronytė**, 89 metų amž., mirė balandžio 30 d. Jėzaus Širdies Klusnumo kongregacijos vienuolė. Kilo iš Leliūnų parap. Utenos apskr.

† **Juožas Ašmonas**, 81 metų amž. mirė šių metų liepos 19 d., Rosario mieste. Buvo kilęs iš Ašmonų km., Šunskų v., Marijampolės apskr. Lietuvos kariuomenėje tarnavo Marijam-

Kinijos radiajas pranešė apie moterų pagrobimus ir pardavinėjimus vyrams, norintiems įsigyti žmonas. Daugelis įmokėjusiųjų pinigus buvo apgauti - negavo žmonių.

Kanada pradėjo savo vandenyse ruonių medžioklę. Numatoma jų sumedžioti 150.000 egzempliorių. Krašte susiorganavo "Žaliosios taikos" grupė, kuri kelia protestą ir ketina apipurkšti specialiais dažais jauniklių ruonių kailius, kad jie netiktų pardavimui.

Londonas yra vienas iš daugiakalbių miestų pasaulyje. Mokyklose kas septintas mokinys kalba savo gimtąja kalba. Iš jų tik 50 proc. moka gerai anglų kalbą. Iš viso priskaitoma 131 kalba.

Kuveičio teismas išaiškino, kad vyras turi teisę mušti savo žmoną, bet neprivalo jos sužeisti.

Geriausias būdas apsaugoti atviras žaizdas nuo mikrobu - yra tepti jas medum. Taip sako Izraelio mokslininkai.

† **New Jersey, JAV, aerodroma** nusileido 10 vyrų grupė, kurie sprausminu lėktuvu apskrido pasaulį per 47 val. 39 min. Tai naujas rekordas.

Kinijos miestuose gyvenančioms šeimoms išleisti nauji potvarkiai, kuriais leidžiama turėti tik vieną vaiką.

polės, Kretingos ir Klaipėdos komendantūrose. Argentinoje nuo 1925 m. Gyveno Bs. Aires, Cañada de Gomez ir Rosario miestuose. Čia turėjo smulkių prekių krautuve. Nuoširdžiai rėmė įvairias lietuviškas organizacijas savo aukomis. Daug prisidėjo kuriant Rosario Liet. Bendruomenę ir visą laiką buvo jos nariu. Kad iškelti Lietuvos vardą, padovanojo Rosario miesto valdybai lietuvišką trispalvę. Praeitais metais atšventė 80 metų amžiaus sukaktį, iš kurių 50 išgyveno Argentinoje, gaudamas iš Imigracijos Depart. imigranto diplomą. Nuliūdime liko Ona, Albertas ir Betti Liutkevičiai su šeimomis, giminės Lietuvoje ir artimieji. Jis visą laiką buvo prižiūrimas Liutkevičių šeimos, jie taip pat pasirūpino jo laidotuvėmis. Palaidotas El Salvador kapinėse, nuosavoje nišoje (Panteon Juan XXIII, Nr. 306). Išsėkis ramybėje, mielasis Juozai, Argentinos šaltosios žemės priglautas!

J. P.

† **Elena Pryžgintaitė Kaibutienė**, 75 metų amž., pokarinė ateivė, mirė šių metų liepos 7 d. Val. Alsinoje. Jos vyras Simonas ir sūnus Algis mirė ankščiau. Kaibutų šeima yra buvę Lietuvių salės ir SLA rūmų prižiūrėtojai. Liko marti Marytė Misiūraitė Kaibutienė bei giminės Lietuvoje. Palaidota Lanus kapinėse.

† **Emilija Čirūnaitė Kepalienė**, mirė liepos 21 d., Berisso mieste. Palaidota Berisso kapinėse. Liko vaikai: Jonas Kepalas, Bronė Vilkinienė, anūikai: Horacio ir Guillermo, broliavai: Albertas Baronas su šeima marti Rosa Rapacini ir kiti artimieji.

† **Ona Virbickaitė**, 75 metų amž. mirė liepos 14 d. 1982 m. Rosario mieste. Buvo ištekėjusi. S. Fe provincijoje, Iber Luceja vietovėje turėjo bičių ūkį, iš kurio ji pragyveno. Pensininkė, visą laiką gyveno Rosario mieste. Nuliūdime liko brolis Bronius Virbickas ir giminės Lietuvoje. Palaidota su relig. apeigomis Baigorria kapinėse. Laidotuvėmis pasirūpino A. Voro šeima. Išsėkis ramybėje Argentinos šaltosios žemėje, toli nuo savųjų!

† **Petras Bačkis**, biržietis, 78 metų amž. mirė š. m. birželio 22 d. Jose Ingenieros mieste. Nuliūdime liko žmona Emilija Vilkelytė Bačkienė, sūnus inž. Petras Bačkis, marti Lidia Chmiliauskaitė ir anūikai: Valdina, Sebastian, Gustavo, Juan Pablo, pusbrolio Jono Bačchio dukters ir sūnaus šeimos ir artimieji. Palaidotas Chacarita kapinėse.

† **Eliza Šimkytė**, 75 m. amž., mirė š. m. liepos 11 d. Velionė buvo tris kartus ištekėjusi. Liko podukra Adela Alda Janulevičiūtė de Tarditti ir jos vaikai: Ruben, Omar ir Darío Daniel. Palaidota Lanus kapinėse.

† **Egidijus Petrošaitis**, staiga mirė sausio 1 d. Los Angeles mieste, JAV. 49 metų amž. Elektros inžinierius, veiklus visuomenininkas, sportininkas, skautas, šoko tautinius šokius, dainavo choruose. Buvo gimęs Lietuvoje.

† **Rapolas Mackonis - Mackevičius**, 58 metų amž., žymus Vilniaus krašto rašytojas, žurnalistas ir visuomenės veikėjas. Mirė Vilniuje š. m. sausio mėn. Gimė Eišiškių apskr. Vilniaus krašte. Mokėsi ir dirbo visuomeninį darbą Vilniuje. Įvairių laikraščių bendradarbis. Gindamas lietuvių reikalus bendradarbiavo ir lenkų spaudoje. Parašė visą eilę apsakų bei brošiūrų aktualiais klausimais. Už savo veiklą 1934 m. lenkų valdžios pasodintas į Lukiškių kalėjimą, bet daugiausia nukentėjo nuo vokiečių ir rusų okupantų: 1943 m. velionis drauge su kitais lietuvišiais intelektualais buvo išvežtas į Stutthofo koncent. lagerį, iš ten išlaisvintas kurį laiką gyveno Lenkijoje, tačiau lenkų išduotas sovietams buvo suimtas ir kalintas iki 1956 m. Po to visą laiką gyveno Vilniuje.

† **Simonas Laniauskas**, ekonomistas, visuomenininkas veikė pavasarininkuose, ateitininkuose, mirė Clevelande, š. m. kovo m. 17 d. Aktyvus lietuviškų organizacijų veikėjas Š. Amerikoje.

† **Adomas Matukynas**, 83 m. amž., mirė S. Fe mieste. Palaidotas Sauce Viejo kapinėse.

† **Ona Vaitonytė**, Senelių Židinio gyventoja, virš 70 metų amž. mirė 1982 m. rugpiūčio 1 d., Adroque ligoninėje, po ilgos ir sunkios ligos. Buvo gimusi Užpaliuose, Utenos apskr. Į Argentiną atvyko 1949 m. Lietuvoje studijavo Vytauto Didž. Universitete, prancūzų kalbą. Labai mėgo knygas. Argentinoje vertėsi šukotojos amatu. Buvo pensininkė. Palaidota L. de Zamora kapinėse. Religines apeigas atliko kun. A. Steigvilas. Nuliūdime liko brolios Povilas, žinomas Lietuvos šachmatistas, gyv. Kanadoje ir dėdė Argentinoje. Laidotuvėse dalyvavo S. Židinio gyventojai ir valdyba.

† **Nelida Farias Survilienė** mirė liepos 10 d. V. Dominico. Liko vyras Adolfas Survila ir giminės. Palaidota Avellanedos kapinėse.

† **Seselė Silviana Stankaitė**, šv. Kazimiero seserų vienuolyno narė, staiga mirė kovo 6 d. JAV. Palaidota Čikagoje.

† **Stasė Urbonavičiūtė Dobkevičienė**, 72 metų amž., mirė 11-7-82. Kilusi nuo Šiaulių. Liko sūnus Karolis su žmona ir dviem vaikais, pusbroliu Pranas ir Ona Ožinskai ir kiti artimieji. Palaidota Chacarita kapinėse.

† **Antanas Rinkevičius**, 77 metų amž., mirė šių metų liepos 11 d. Velionis buvo gimęs JAV-bėse, Čikagos mieste, užaugo Panemunėje, Rokiškio apskr. Ilgametis A. Lietuvių Centro narys ir veikėjas, daug prisidėjo su savo darbu prie šios organizacijos rūmų statybos. Nuliūdime liko žmona Domicelė Kalpokaitė Rinkevičienė, sūnus Jurgis su žmona Gisele Stroman ir jų vaikai: Jorge - Alberto, Federico - Pablo ir Erika - Ursula. Lietuvoje liko 2 seserys ir trys broliai. Argentinoje liko žmonos pusseserė Anastazija ir Jonas Narbutai su dukra. Palaidotas Flores kapinėse.

† **Vytautas Damijonaitis**, 69 m. gydytojas, gimęs Kaune, mirė Floridoje - USA. Aktyvus visuomenės veikėjas.

† **Andrius Keturakis**, 79 m. amž. mirė balandžio 12 d. Bostone, JAV. Teisininkas, ateitininkas, didelis sporto mėgėjas. Nuo jaunystės dalyvavo įvairiose sporto grupėse ir jų valdybose. Amerikoje dirbo lietuviškose organizacijose. Buvo kilęs iš Garliavos v. netoli Kauno.

† **Pranas Paunksnis**, 76 metų amž., mirė birželio 23 d. Brazilijoje. Kilęs iš Južintų v. Rokiškio apskr. Brazilijoje nuo 1927 m. Liko žmona, marti ir anūkas.

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingi Redaktoriai — Tėvai Marijonai. Administratorius — Pio Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra: nesunaudoti — gražinami tik autoriui prašant. Kaina Argentinoje \$ 50.000,00. Kitur — metams 10 dol. Oro paštas metams 12 dol. Europa — metams 14 dol.

XXXIV Metai — Nr. 664

1982 m. rugpiūčio mėn.

AUŠROS VARTŲ KOPLYTĖLĖ LUJAN BAZILIKOJE

Kaip jau ankščiau rašėme, lietuviai esame gavę vietą — sienos įdubimą, Lujan bazilikos požemyje. Čia jau padėta ruošti lietuviška Aušros Vartų koplytėlė.

Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslą jau nupiešė kun. Antanas Lubickas. ALOS Tarybos įgaliotiniai: Zef. Juknevičius, Ad. ir Eugenija Burbai ir Pijus Gudelevičius, šeštadienį, liepos 31 d. buvo nuvykę į Lujan, ten įmūrino paveikslą ir padarė kitus koplyčios paruošiamuosius darbus: vietą Lietuvos vėliavai ir įrašui, kurio tekstą paruošė Ž. Juknevičius. Įrašas bus įteiktas bazilikos vadovybei, kuri jį įrašys į tam tikrą lentą.

Pabaigę, šiuos darbus, mūsų atstovai apžiūrėjo dvi lietuvių lentas, įmūrytas bazilikos viduje ir taip pat lietuvišką vėliavą, kuri randasi kitų tautų vėlavų tarpe. Vėliava rasta pasenusi ir nešvari. Ją reikalinga išplauti arba pakeisti nauja.

Komisiją savo autu nuvežė Adomas Burba, ALOS Tarybos išdininkas, o p. Burbienė įsidėjo skanių pietų, kuriais pavaišino keliauninkus.

Grįžtant užvažiavo pas p. Mikelinį aplankyti sergančios p. Mikelinienės. Jie buvo pavaišinti ir apdovanoti vaisiais ir medum.

Buv. "Laiko" talkininkė, Ona Marciniūnienė, persikėlus gyventi į Berisso miestą, šiuo metu randasi Hospital Geriatrico. Ten ją aplankė seselė Carmen, jos motina Em. I. Varanaušienė ir br. Pijus Gudelevičius. Ji ten gerai prižiūrima ir jaučiasi gerai. Ją galima aplankyti šiuo adresu: San Nicolas (156) N° 655 - Berisso.

Augustinas Morkūnas, a. a. Leono Gudelevičiaus giminaitis, lankydamasis lietuvių parapijoje, paliko auką "Laikui" - 500.000 pezų. Nuoširdžiai dėkojame.

Karolis Aleksandras Didžiulis, dalyvavo SLA sukaktuvinėje vakarieneje, kur jam buvo smarkiai paplota, kai rengėjai pranešė, kad Karolis yra dalyvavęs kaip aviatorius Malvinų kare. Vakarieneje dalyvavo ir kitas Malvinų karo dalyvis - Jurgis Persico Bukauskas is Berisso.

Paieškomas: Dominikas Balcevičius, gim. 1910 m. Stojų km., Kaniavos v., Vilniaus-Trakų apskr. (sūnus Simono ir Onos). Į Argentina atvyko apie 1930 31 m., gyveno Bs. As. mieste, kur dirbo banke. Ieško brolio Ant. Bacevičiaus, gyv. Lenkijoje. Paieškomasis arba žinantieji apie jį prašomi kreiptis į redakciją.

PAMINĖJIMAS

Minint a.a. muziko Vaclovo Rymavičiaus 10 metų mirties sukaktį, rugpiūčio 15 d. bus atnašautos šv. Mišios lietuvių parap. bažnyčioje, po kurių šv. Cecilijos choro iniciatyva, bus padėtos gėlės ir pasimelsta prie lietuviško kryžiaus.

Visi choristai, buvę choristai ir draugai kviečiami dalyvauti.

SLA KONFERENCIJŲ CIKLAS

SLA Kultūrinė komisija kviečia visus atvykti į iliustruotą paskaitą, kurią atliks meno prof. Irene Pikutytė Paršlienė.

Tema:

EL MENSAJE DEL ARTE

J. RIMŠA - PINTOR LITUANO

Įvyks 1982 m. rugsėjo m. 5 d. 17 val. SLA salėje, Av. San Martin 3175, Lanus O.

Įėjimas laisvas.

SLA KULTŪRINĖS KOMISIJOS ŽINIOS

Aleksandra Spreafico Daugirdaitė, Hugo Spreafico ir Onos Daugirdaitės dukra, nuo pat jaunų dienų dalyvauja SLA jaunųjų liet. šokių ir dainų ansamblyje. Šiuo metu ji yra SLA organizacijos mažųjų ansamblio mokytoja. Liepos 8 d. ji sėkmingai baigė savo studijas, gaudama Maestra Superior titulą.

Liliana Metrikytė Stasio ir Elzos Zdanavičiūtės duktė, keletą metų šoko SLA ansamblyje ir dainavo meno grupėje "Žibutėse". Liliana dabar baigė katalikų universitetą El Salvador gaudama garbės diplomą, kaip Profesora de Letras. Ta proga apie ją rašė dienraštis "La Prensa".

Adriana Jocytė mūsų žinoma dainininkė ir Miss Joven Argentina, liepos 31 d. pasirodė per TV per Arte de la Elegancia, padainuodama vieną dainą, palydėdama gitara, skirtą Vaiko dienai.

DĖKOJU kun. Aug. Steigvilai, apdovanojusiam mane gausiai įvairiais religiniais simboliais, atvežtais iš Romos.

Emilija Čepulėnienė
ir vyras Petras.

IŠVYKO

Kun. Antanas Švedas, Rosario marijonų namų vyresnysis, liepos 11 d. išvyko į Š. Ameriką, Marianopolį, kur laikys rekolekcijas pradėjantiems ir baigiantiems naujokyna vienuoliams - marijonams. Ta proga lankysis ir kitose vietose.

Kun. Mykolas Jodka, po dviejų mėnesių trukusios kelionės, grįžo į namus liepos 28 d. Kelionės metu lankėsi Australijoje, N. N. Zelandijoje, Haiti ir kt.

A. A. GEN. T. DAUKANTAS

Gen. Teodoras Daukantas mirė 1960 m. balandžio 10 d. sakydamas kalbą "Liberacion Europea" minėjime, kroatų salėje.

A. a. gen. T. Daukantas buvo didelis kovotojas už Lietuvos ir kitų pavergtų tautų laisvę. Iki paskutinio savo atodusio dirbo visuomeninį darbą.

Jis gyveno lietuvių parap. patalpoje, kunigų marijonų globojamas.

Pradžioje buvo laikinai priglaustas Čekauskų šeimos panteone Sarandi kapinėse. Vėliau buvo perkeltas į atskirą nišą. Šiuo metu ALOS Taryba rūpinasi jo palaikų perkėlimu į tinkamesnę vietą.

A. a. Daukanto palaikų perkėlimas vyks šių metų rugpiūčio 21 d. (šeštadienį) tokia tvarka:

10 val. šv. Mišios už a.a. T. Daukantą Lanus kapinių koplyčioje. Po to palaikų perkėlimas į p. Z. Rymavičienės panteoną.

ALOS Taryba kviečia visus, kas gali, atvykti nurodytą valandą, į Lanus kapines.

Lietuviai nuoširdžiai dekoja p. Z. Rymavičienei už suteikta vietą, kur jis gauna tinkamą amžinam poilsiui vietą.

APSIVEDA

Aleksandras Valerijus Sruoga, Valerijaus ir Nelidos Žibutytės Sruogų sūnus, rugsėjo 18 d. apsiveda su Sandra Arias. Bažnytinės apeigos įvyks Maria Auxiliadora y S. Carlos bazilikoje, Cap. Povestuvinei kelionei jaunieji vyks į Mar del Plata.

Lucija Nelly Koreivaitė, Stasės Juknaitės ir Stanislovo Koreivų duktė, išteka už Agustin Bilota. Bažnytinis palaiminimas įvyks bažnyčioje N. S. de Guadalupe, Palermo.

Cristina Alicia Šimkevičiūtė, Elenos Marcinian ir Jono Šimkevičiaus duktė išteka už Daniel Osvaldo Vazquez. Jų bažnytinis palaiminimas įvyks bažnyčioje Euskal Echea, Llavallol, šių metų liepos 31 d. Povestuvinei kelionei jaunieji išvyko į Iguazu krioklius.

Stella Maris Gomez Ropieniūtė, Idos Elenos Ropieniūtės ir Jorge Gomez dukra, išteko už Ric. Garcia, bažnyčioje San Gabriel Arcangel - Adroque, 1982 m. rugpiūčio 7 d. - 21 val. Povestuvinėje kelionėje jaunieji lankys Argentinos provincijas.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame už aukas: Stanislovas Vilkišius - 70.000; Alfredas Ruplėnas - 50.000 p.; Jonas Čikštas padovanojo 3 stalus, 3 suolus, 1 "ožiuką" ir 1 lentą. Alfredas Ruplėnas atgabeno daiktus į židinį.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja.

S. Židinio Valdyba.

KOPLYČIOS PAŠVENTINIMAS
Sutvarkius Lujano koplyčią, kuri

randasi Lujan bazilikos požemyje, nustatyta ir šventinimo data: rugsėjo 18 d. (šeštadienį) po 11 val. Mišių. Šventins vyskupas Mons. R. Di Monte. Tą dieną vyks visų parapijų bendra maldinga kelionė.

Norintieji vykti į Lujaną, prašomi įsirašyti parap. raštinėje iš anksto. Bus specialūs autobusai.

SUKAKTUVININKĖ

Ona Sabutytė Kairienė, sena V. Lugano gyventoja ir ilgametė L. Centro narė, liepos mėn. sukako 80 metų amžiaus. Ona ir Antanas Kairiai turėjo pačią pirmąją geležies parduotuvę (Ferreteria) V. Lugane, su kuria ilgus metus dirbo. Šiuo metu šią prekybą perdavė savo anūkiui Ed. Čekauskui. Gimtadienio proga jų dukra Elzytė suruošė mamytei jaukias šeimyniškas vaišes, kuriose dalyvavo anūkai ir proanūkai.

Ona Simonaitytė Balsienė, rugpiūčio 20 d. sukanka 84 metus amžiaus. Ji yra kilusi iš Melagiškių km. Batakių v., Tauragės apskr. Argentinoje nuo 1928 m. Ji turėjo septynius vaikus, kurie karo pasekoje mirė Lietuvoje, liko tik vienas Kazimieras, kuris mirė Argentinoje. O. Balsienė gyvena su marčia ir anūkais Val. Alsinoje.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE

S. Martin 3175 - Lanus

Šestadienį, rugsėjo 25 d. 22 val.

PAVASARIO SUTIKIMAS

- 1982 -

Festivali ir šokiai

Orkestras SANS SOUCI

Visus maloniai kviečia

S.L.A. Centro Valdyba.